

G. Petersen: Den høitærede Formand maa tillade mig at bemærke, at det ikke var mig, der begyndte med at omtale, hvad der er foregaaet i Udvalget; det var det ærede Medlem (Sagb), som fremdrog det.

Formanden (Rabbe): Det ærede Medlem overhørte vistnok, hvad jeg begyndte med at sige, ellers vilde det ærede Medlem ikke have fundet Anledning til denne Bemærkning; men forøvrigt ligger der ikke deri, at en Anden har begyndt, nogen Verettigelse for en senere Taler til at forslutte.

Sagb: Naar det ærede Medlem fra Svendborg beklagede, at Udvalget ikke havde haft Leilighed til at drage Nytte af min store Sagtundsstab i denne Retning, saa tilstaar jeg, at jeg deler denne Beklagelse, ikke fordi min Sagtundsstab er saa stor, men fordi Udvalget ifølge de foreliggende Oplysninger har trængt saa haardt til Sagtundsstab, at det ikke havde nogen at undvære. Det har jo selv aabenbart denne sin Trang ved at kalde en Mand udefra til at være dets Raadgiver, og jeg tør vel nok sige, til at være dets lyse Hoved med Hensyn til, hvad der skulde besluttes i denne Sag. Jeg skal nu til den ærede Ordfører bemærke, at han snæver mig lidt for meget omkring i Atmosfæren, saa jeg ikke rigtig kan følge med. Han taler bestandig om den halve Atmosfære og 10 Punds Tryk, hvorom han allerede i Betænkningen erklærer, at de ere uilstrækkelige til at kunne drive en Dampmaskine, hvorfor saadanne Kjedler kun ere Apparater, hvis Damp i et eller andet Stømed alene kan benyttes til Opvarmning. I et Udvalgsnøde har jeg oplyst, at dette ikke er Tilfældet, men at der findes en Mængde Dampmaskiner, som arbeide med et Tryk af under 10 Pund, og den ærede Ordfører meddelte jo selv idag, at han havde indhentet Oplysning om, at der virkelig findes et Dampstib her i Danmark, som arbeider med et saa ringe Tryk — men ogsaa kun eet. Det har imidlertid ikke Meget at sige, om der virkelig kun er eet, idet der kun er eet større Etablissement her i Danmark til Fabrikation af Dampstibsmaskiner, og dette Etablissement har som alle større Fabriker sine egne Konstruktioner, der nu tilfældig ere af en anden Art. Derfor er det ikke noget Bevis paa, at den Slags Dampmaskiner kun ere yderst sjeldne; men imidlertid, enten de nu ere mere eller mindre sjeldne, saa maa det erkendes, at naar der skal gives Bestemmelser om Sikkerhedsforanstaltninger for Dampfjelder, saa maa de være af saa omfattende Natur, at de i Virkeligheden ere Sikkerhedsforanstaltninger i alle mødende Tilfælde, især naar der ikke gives Administrationen Myndighed til at bøde paa de manglende Tilfælde. Efter at den ærede Ordfører altsaa har oplyst, at der virkelig findes eet Dampstib og altsaa ogsaa

Dampmaskiner, der arbeide med dette ringe Tryk, hvorledes kan han saa senere sige, at der aldeles ikke kan være Tale om, at Kjedler med et saa ringe Tryk kunne finde Anvendelse til Arbeidsmaskiner? Altså senere indrømmer han, at der gives Arbeidsmaskiner, der endog arbeide uden høiere Tryk end Atmosfærens almindelige. Disse Modsigelser imellem, hvad den ærede Ordfører siger i Betænkningen, og hvad han siger her i sine Taler, og som han kommer tilbage til — og til samme Tid modsiges og indrømmer det samme Faktum, — kan jeg ikke være med til. Ligeledes modsiges den ærede Ordfører en Ytring af mig — som iøvrigt ikke løb saaledes, at Grunden til Kjedlernes Sprængning kun var Mangel paa Vand; thi der kan gives andre Grunde end Vandmangel, deriblandt ogsaa overdreven Belastning af Sikkerhedsventilen, — men jeg yttrede, at jeg ansaa Mangel paa Vand for at være en af de farligste Aarsager til Sprængning. Den ærede Ordfører benegtede Rigtigheden af denne min Paastand, men samtidigt siger han i sit lange og lærde Foredrag, at det er godtgjort, at netop, hvor der er Mangel paa Vand, ere saadanne Sprængninger saa farlige, at mod slige Eksplosioner kan ingenfomhelst Sikkerhedsforanstaltning hjælpe; men det er jo netop mod slige Eksplosioner, at de foreslaaede 16 Fods Høj skulde hjælpe, idet de skulde give Dampen fri Udstrømning, naar Vandet sank saameget, at Udpaa virkningsfladen ikke var dækket. Jeg kan ikke forstaa den ærede Ordførers hele Raisonnement, da hans Udtalelser i een Retning staa fuldstændigt i Strid med hans Udtalelser i en anden Retning. Hvad jeg derimod bestemt skal hævde, er, at saaledes som Bestemmelserne ere affattede i Udvalgets Endringsforslags 3die Punkt, kunne de komme til at omfatte Kjedler, hvorfor de stillede Betingelser ikke yde nogenfomhelst Sikkerhed. Da nu den ærede Ordfører selv indrømmer, at mod de farligste Eksplosioner fjender han ikke nogen Sikkerhedsforanstaltning, og ligeledes selv har indrømmet, at Udvalget har maattet søge sine Oplysninger om denne Sag hos Folk udenfor Thinget; saa tillader jeg mig at tro, at det Offentlige har bedre Garanti, naar vi overlade det til Statsmyndighederne selv gennem deres egne tekniske Konsulenter at erhverve sig disse Oplysninger og anvende dem igennem hensigtsmæssige Anordninger, og at vi derfor helst maa lægge det i Administrationens Haand at træffe Bestemmelser for den Art Dampmaskiner, som skulle undtages fra offentligt Tilsyn, og som den ærede Ordfører selv har betegnet som Dampudvilingsapparater, der bruges til Røgning og anden teknisk og industriel Brug, men ikke til Arbeidsmaskiner. For den Art Dampfjelder skulde der altsaa kun vedtages den Betingelse, at de skulle indrettes efter Bestemmelser, som nærmere ville blive fastsatte ved Anordninger. Jeg skal derfor henstille til den høitærede Justitsminister, om han